

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget indeholder en ændring af kriminalloven for Grønland og en ændring af retsplejeloven for Grønland.

For det første foreslås det, at der indsættes en hjemmel i den grønlandske kriminallov, hvorefter justitsministeren kan bestemme, at en anstaltsdom skal fuldbyrdes i den øvrige del af riget, hvis den dømte har bopæl eller i øvrigt er hjemmehørende dér.

For det andet foreslås den grønlandske retsplejelov ændret, således at Grønlands landsstyre får kompetencen til at beskikke pantefogeder.

Begge ændringer indgår også i det samtidigt fremsatte forslag til henholdsvis en ny kriminallov og en ny retsplejelov for Grønland, der gennemfører en reform af det grønlandske retsvæsen, der som udgangspunkt foreslås at træde i kraft den 1. januar 2010.

Bl.a. med henblik på at bidrage til en hensigtsmæssig udnyttelse af kapaciteten i kriminalforsorgens institutioner, foreslås det, at den nævnte ændring af kriminalloven træder i kraft tidligere end reformlovforslagene i øvrigt. Der er endvidere fra grønlandsk side særligt udtrykt ønske om, at den nævnte ændring af retsplejeloven for Grønland får en tidligere ikrafttræden end reformlovforslagene.

Af lovtekniske grunde er de pågældende lovændringer indeholdt i nærværende særskilte lovforslag, der foreslås at træde i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende.

2. Fuldbyrkelse af anstaltsdomme i den øvrige del af riget

Efter § 127 i den gældende kriminallov for Grønland kan justitsministeren bestemme, at frihedsstraf, som i den øvrige del af riget er idømt personer, der har bopæl eller i øvrigt er hjemmehørende i Grønland, skal fuldbyrdes i Grønland, således at straffen omsættes til anbringelse i anstalt af samme varighed som fastsat i dommen. Det samme gælder, hvis den dømte

har opholdt sig i Grønland, og det findes mest hensigtsmæssigt, at fuldbyrdelsen finder sted i Grønland.

Derimod er der efter den gældende kriminallov for Grønland ikke adgang til at bestemme, at fuldbyrdelse af domme til anstaltsanbringelse, der er idømt i Grønland, skal ske i den øvrige del af riget, når den dømte har bopæl eller i øvrigt er hjemmehørende dér.

Efter § 257 i det samtidigt fremsatte forslag til en ny kriminallov for Grønland, der foreslås at træde i kraft den 1. januar 2010, etableres en sådan adgang.

Der har igennem den senere tid været et øget kapacitetsmæssigt pres på de grønlandske anstalter. Dette har bl.a. ført til oprettelsen af en midlertidig anstalt for domfældte i Kangerlussuaq (Sdr. Strømfjord).

Bl.a. på denne baggrund finder Justitsministeriet, at der også i den gældende kriminallov bør indføres en adgang for justitsministeren til at bestemme, at domme til anstaltsanbringelse skal fuldbyrdes i den øvrige del af riget, hvis den dømte har bopæl eller i øvrigt er hjemmehørende dér. Herved etableres en ordning, der er parallel til adgangen efter kriminallovens § 127 til at overføre personer, der er idømt frihedsstraf i den øvrige del af riget, til fuldbyrdelse i grønlandske anstalter.

Der henvises til lovforslagets § 1.

3. Beskikkelse af pantefogeder

Grønlands Landsting besluttede i 2005, at de kommunale pantefogeders virksomhed skal samles under Grønlands Hjemmestyre. Formålet er navnlig at øge effektiviteten i restanceinddrivelsen, at reducere ressourceforbruget samt at styrke retssikkerheden og det ledelsesmæssige fokus i forbindelse med inddrivelsesopgaven.

Grønlands Hjemmestyrer og de grønlandske kommuners tilgodehavender hos borgere og virksomheder beløber sig i dag til mere end 900 mio. kr., hvilket målt pr. indbygger er mere end det dobbelte af statens og de danske kommuners tilgodehavender.